

Số: *117* /NHNN-VP
V/v trả lời kiến nghị của cử tri
tỉnh Quảng Ninh sau Kỳ họp thứ 8,
Quốc hội khóa XV

Hà Nội, ngày *07* tháng 01 năm 2025

Kính gửi: Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Quảng Ninh

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) nhận được 01 kiến nghị của cử tri tỉnh Quảng Ninh gửi tới sau Kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV do Ban Dân nguyện chuyển đến theo văn bản số 942/BDN ngày 06/11/2024.

Kiến nghị của cử tri:

“1. Đề nghị bổ sung đối tượng các khách hàng vay vốn tại các tổ chức tín dụng để đầu tư, sản xuất kinh doanh trong tất cả các ngành, lĩnh vực thương mại, dịch vụ (trong đó có đối tượng khách hàng đang kinh doanh tàu dịch vụ, du lịch trên vịnh Hạ Long)... bị thiệt hại nặng nề sau cơn bão số 3 được hưởng chính sách khoan nợ tương tự như đối với lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn đang được quy định tại Nghị định số 55/2015/NĐ-CP ngày 09/6/2015 của Chính phủ về chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn (được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 116/2018/NĐ-CP ngày 07/9/2018); thời gian khoan nợ khoảng 2 năm.

2. Đề nghị nâng mức cho vay không có tài sản bảo đảm theo quy định tại Điều 9, Nghị định số 55/2015/NĐ-CP ngày 09/6/2015 của Chính phủ về chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn (đã được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 116/2018/NĐ-CP ngày 07/9/2018).

3. Đề nghị chỉ đạo các tổ chức tín dụng cho vay mới để khách hàng khôi phục, phát triển sản xuất kinh doanh; đồng thời có cơ chế về cho vay không có tài sản đảm bảo và có cơ chế riêng về phân loại nợ, trích lập dự phòng và sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro đối với các khoản nợ của khách hàng gặp khó khăn, thiệt hại do ảnh hưởng của bão số 3 để tạo hành lang pháp lý và khuyến khích các tổ chức tín dụng thực hiện cho vay không có tài sản bảo đảm nhằm hỗ trợ người dân, doanh nghiệp, hợp tác xã.

4. Đề nghị chính sách cho vay bổ sung để khôi phục phát triển sản xuất, kinh doanh đối với khách hàng đang có dư nợ tại Ngân hàng Chính sách xã hội bị thiệt hại của bão số 3 và mưa lũ, được các cơ quan có thẩm quyền xác nhận, có nhu cầu vay vốn để khôi phục phát triển sản xuất kinh doanh: Mức cho vay bổ sung tối đa không quá 100 triệu đồng/khách hàng, không phải thế chấp tài sản.”

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam trân trọng cảm ơn Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Quảng Ninh và xin báo cáo như sau:

1. Về quy định pháp lý, Luật Các tổ chức tín dụng 2024 không có quy định về khoan nợ; do vậy, không có căn cứ pháp luật để NHNN đề xuất khoan nợ cho các đối tượng theo đề xuất của cử tri tỉnh Quảng Ninh. Riêng chính sách tín dụng đối với lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn (bao gồm cả chính sách khoan nợ) tại Nghị định số 55/2015/NĐ-CP được thực hiện theo Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về nông nghiệp, nông dân, nông thôn¹. Do vậy, việc bổ sung các đối tượng khác không thuộc lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn vào Nghị định số 55/2015/NĐ-CP là không phù hợp với Nghị quyết.

Tuy nhiên, đối với các ngành lĩnh vực (ngoài lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn) gặp khó khăn trong việc trả nợ do ảnh hưởng bởi cơn bão số 3, thực hiện các nhiệm vụ được giao tại Nghị quyết 143/NQ-CP ngày 17/9/2024 của Chính phủ về các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm để khẩn trương khắc phục hậu quả bão số 3, NHNN đã: (i) trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định 1510/QĐ-TTg ngày 04/12/2024 quy định về phân loại tài sản có, mức trích lập dự phòng rủi ro, phương pháp trích lập dự phòng rủi ro và việc sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro đối với khoản nợ của khách hàng gặp khó khăn do ảnh hưởng, thiệt hại của bão số 3, ngập lụt, lũ, sạt lở đất sau bão số 3; (ii) ban hành Thông tư 53/2024/TT-NHNN ngày 04/12/2024 quy định về việc TCTD, chi nhánh ngân hàng nước ngoài cơ cấu thời hạn trả nợ đối với khách hàng gặp khó khăn do ảnh hưởng, thiệt hại của bão số 3, ngập lụt, lũ, sạt lở đất sau cơn bão số 3. Với các quy định này, khách hàng vay vốn tại TCTD gặp khó khăn do ảnh hưởng, thiệt hại của bão số 3, ngập lụt, lũ, sạt lở đất sau cơn bão số 3 được TCTD xem xét cơ cấu lại thời hạn trả nợ, giữ nguyên nhóm nợ; chính sách được thực hiện đến hết ngày 31/12/2025.

2. Kiến nghị của cử tri đã được NHNN ghi nhận trong quá trình tổng kết, đánh giá quá trình triển khai chính sách đề tham mưu, đề xuất sửa đổi, bổ sung Nghị định số 55/2015/NĐ-CP ngày 09/6/2015 về chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn, cụ thể:

- Thực hiện chỉ đạo của Chính phủ tại Nghị quyết số 26/NQ-CP ngày 27/02/2023 ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 19-NQ/TW ngày 16/6/2022 về nông nghiệp, nông dân, nông thôn đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, NHNN đã phối hợp với các Bộ, ngành có liên quan khảo sát², tổ chức Hội thảo khoa học³ để xây dựng và hoàn thiện⁴ và đã báo cáo Thủ tướng Chính phủ

¹ Nghị quyết 26-NQ/TW ngày 05/8/2008 và nay là Nghị quyết 19-NQ/TW ngày 16/6/2022

² NHNN đã phối hợp với các Bộ, ngành (Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn), Trung ương Hội Nông dân Việt Nam và Agribank tổ chức Đoàn khảo sát, đánh giá tình hình thực hiện Nghị định 55/2015/NĐ-CP, Nghị định 116/2018/NĐ-CP tại 05 địa phương Đồng Tháp, Bến Tre, Sơn La, Lâm Đồng, Ninh Thuận.

³ Ngày 09/10/2024, NHNN đã tổ chức Hội thảo khoa học với chủ đề “Giải pháp tài chính, tín dụng thúc đẩy “Tam nông” phát triển nhanh và bền vững”

⁴ Báo cáo hoàn thiện trên cơ sở ý kiến tham gia của Bộ NN&PTNT, Bộ Tài chính, Bộ KH&ĐT, Bộ TN&MT, Bộ Công Thương.

về nội dung tổng kết đánh giá quá trình hơn 9 năm triển khai thực hiện chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn theo Nghị định số 55/2015/NĐ-CP và Nghị định số 116/2018/NĐ-CP, trong đó có dự kiến đề xuất sửa đổi, bổ sung quy định về nâng các mức cho vay không có tài sản bảo đảm đối với khách hàng.

- Căn cứ tình hình thực tế thời gian qua, NHNN đang phối hợp với Bộ Tư pháp và các Bộ, ngành liên quan trình Thủ tướng Chính phủ cho phép NHNN tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 55/2015/NĐ-CP theo trình tự, thủ tục rút gọn để chính sách (trong đó có chính sách nâng mức cho vay không tài sản bảo đảm) sớm được triển khai trong thực tiễn.

3. Về việc triển khai các giải pháp hỗ trợ khách hàng bị ảnh hưởng bởi cơn bão số 3:

(i) Về chỉ đạo các TCTD cho vay mới để hỗ trợ khách hàng khôi phục, phát triển sản xuất kinh doanh:

Trước ảnh hưởng, thiệt hại do cơn bão số 3 (Yagi) vừa qua⁵, thực hiện chỉ đạo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, NHNN đã chủ động triển khai kịp thời, quyết liệt với trách nhiệm cao nhất, khẩn trương nhất các giải pháp hỗ trợ tháo gỡ khó khăn, giúp người dân, doanh nghiệp bị ảnh hưởng sớm khôi phục sản xuất và ổn định đời sống, cụ thể như sau:

- NHNN đã ban hành 04 văn bản để chỉ đạo toàn ngành khẩn trương triển khai các giải pháp hỗ trợ khách hàng, trong đó: **02 văn bản**⁶ chỉ đạo TCTD tiếp tục cho vay mới khôi phục sản xuất kinh doanh sau bão; giao NHNN chi nhánh đôn đốc, giám sát việc triển khai các cam kết (trong đó có cho vay mới) của các chi nhánh TCTD trên địa bàn; **01 Quyết định**⁷ ban hành Kế hoạch hành động của NHNN thực hiện các giải pháp khắc phục hậu quả cơn bão số 3; **01 Chỉ thị**⁸ chỉ đạo TCTD, NHNN chi nhánh triển khai kịp thời với trách nhiệm cao nhất, khẩn trương xây dựng các chương trình, các gói tín dụng mới với lãi suất phù hợp, tiếp tục cho vay mới theo quy định hiện hành trên tinh thần cải cách thủ tục hành chính, cắt bỏ phiền hà, khẩn trương xét duyệt cho vay mới và tạo điều kiện thuận lợi, dễ dàng cho người vay nhất là vấn đề tài sản bảo đảm, hạn mức tín dụng nhằm giúp khách hàng khắc phục khó khăn, ổn định sản xuất kinh doanh sau bão.

- Đồng thời, NHNN đã làm việc trực tiếp với một số địa phương ngay sau bão để nắm bắt tình hình; tổ chức Hội nghị trực tuyến với Ủy ban Nhân dân 26 tỉnh, thành phố bị ảnh hưởng để triển khai các giải pháp của ngành ngân hàng hỗ trợ tháo gỡ khó khăn, giúp người dân, doanh nghiệp bị ảnh hưởng sớm khôi phục sản xuất và ổn định đời sống. Tại Hội nghị, các ngân hàng đã công bố công khai về các chương trình/gói tín dụng nhằm kịp thời hỗ trợ, khắc phục thiệt hại do bão, lũ lụt gây ra tại các địa phương và tháo gỡ khó khăn, tạo điều kiện cho khách

⁵ Theo thống kê của 26 NHNN chi nhánh tỉnh, thành phố, có khoảng 124 nghìn khách hàng bị ảnh hưởng với dư nợ là khoảng 192 nghìn tỷ đồng, chiếm 3,1% tổng dư nợ trên địa bàn.

⁶ Công văn số 7417/NHNN-TD ngày 9/9/2024; 8092/NHNN-TD ngày 02/10/2024.

⁷ Quyết định số 2163/QĐ-NHNN ngày 20/9/2024.

⁸ Chỉ thị số 04/CT- NHNN ngày 25/9/2024.

hàng khôi phục và thúc đẩy hoạt động sản xuất kinh doanh. Đến nay, đã có 35 ngân hàng đăng ký tham gia hỗ trợ với quy mô 405.000 tỷ đồng cho vay mới và hạ lãi suất; trong đó, dành khoảng 300.000 tỷ đồng cho vay mới khôi phục sản xuất kinh doanh với lãi suất thấp. Đến 30/11/2024, theo báo cáo các NHTM đã thực hiện cho vay mới theo các chương trình ưu đãi với doanh số lũy kế là khoảng 43 nghìn tỷ đồng.

(ii) Về kiến nghị có cơ chế về cho vay không có tài sản đảm bảo:

Quy định của pháp luật hiện hành về cho vay của TCTD đối với khách hàng đã giao thẩm quyền cho TCTD quyết định việc cho vay có bảo đảm hoặc không có tài sản bảo đảm (khoản 7 Điều 102 Luật các TCTD năm 2024; khoản 1, 2 Điều 15 Thông tư 39/2016/TT-NHNN ngày 30/12/2016 của NHNN). Ngoài ra, tại Chỉ thị 04/CT- NHNN ngày 25/9/2024, NHNN đã chỉ đạo các NHTM tạo điều kiện thuận lợi, dễ dàng cho người vay nhất là vấn đề tài sản bảo đảm nhằm giúp khách hàng khắc phục khó khăn, ổn định sản xuất kinh doanh sau bão.

(iii) Về kiến nghị có cơ chế riêng về phân loại nợ, trích lập dự phòng và sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro đối với các khoản nợ của khách hàng gặp khó khăn, thiệt hại do ảnh hưởng của bão số 3:

- *Tại Ngân hàng Chính sách xã hội:* Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định 50/2010/QĐ-TTg ngày 28/7/2010 và Quyết định 08/2021/QĐ-TTg ngày 11/5/2021 về việc ban hành cơ chế xử lý nợ bị rủi ro tại Ngân hàng Chính sách xã hội đối với khách hàng bị ảnh hưởng bởi thiên tai, dịch họa, hỏa hoạn, dịch bệnh xảy ra làm thiệt hại trực tiếp đến vốn, tài sản của khách hàng hoặc của dự án sẽ được áp dụng các biện pháp xử lý nợ như khoan nợ, xóa nợ (gốc, lãi),...

- *Tại các TCTD:* Chính phủ đã ban hành Nghị định 86/2024/NĐ-CP ngày 11/7/2024 quy định về mức trích, phương pháp trích lập dự phòng rủi ro, việc sử dụng dự phòng rủi ro để xử lý rủi ro trong hoạt động của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài. Riêng đối với lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn (theo Nghị định 55/2015/NĐ-CP và văn bản sửa đổi, bổ sung), trường hợp khách hàng chưa trả được nợ đúng hạn do nguyên nhân khách quan, bất khả kháng, thiên tai, dịch bệnh trên phạm vi rộng sẽ được xem xét áp dụng một số chính sách như cơ cấu lại thời hạn trả nợ và giữ nguyên nhóm nợ, khoan nợ⁹.

Bên cạnh đó, NHNN đã: **(i)** trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định 1510/QĐ-TTg ngày 04/12/2024 quy định về phân loại tài sản có, mức trích lập dự phòng rủi ro, phương pháp trích lập dự phòng rủi ro và việc sử dụng dự phòng để xử lý rủi ro đối với khoản nợ của khách hàng gặp khó khăn do ảnh hưởng, thiệt hại của bão số 3, ngập lụt, lũ, sạt lở đất sau bão số 3; **(ii)** ban hành Thông tư 53/2024/TT-NHNN ngày 04/12/2024 quy định về việc TCTD, chi

⁹ Việc khoan nợ được thực hiện khi: (i) cấp có thẩm quyền thông báo về tình trạng thiên tai xảy ra trên phạm vi diện rộng; (ii) Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tổng hợp, đánh giá cụ thể thiệt hại, báo cáo Thủ tướng Chính phủ, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, Bộ Tài chính để được xem xét khoan nợ không tính lãi đối với dư nợ bị thiệt hại; (iii) Bố trí nguồn ngân sách nhà nước (NSĐP hoặc NSTW) để cấp bù cho các TCTD thực hiện khoan nợ cho khách hàng.

nhánh ngân hàng nước ngoài cơ cấu thời hạn trả nợ đối với khách hàng gặp khó khăn do ảnh hưởng, thiệt hại của bão số 3, ngập lụt, lũ, sạt lở đất sau cơn bão số 3. Với các quy định này, khách hàng vay vốn tại TCTD gặp khó khăn do ảnh hưởng, thiệt hại của bão số 3, ngập lụt, lũ, sạt lở đất sau cơn bão số 3 được TCTD xem xét cơ cấu lại thời hạn trả nợ, giữ nguyên nhóm nợ; chính sách được thực hiện đến hết ngày 31/12/2025.

4. Triển khai Nghị quyết số 143/NQ-CP ngày 17/9/2024 của Chính phủ về các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm để khắc phục bão số 3, Ngân hàng Chính sách xã hội (NHCSXH) đã triển khai các giải pháp đồng bộ hỗ trợ hộ nghèo và các đối tượng tại 26 tỉnh, thành phố bị ảnh hưởng, thiệt hại do bão số 3: (i) Phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1363/QĐ-TTg ngày 9/11/2024 về việc giao bổ sung tăng trưởng dư nợ tín dụng thêm 2% (từ tối đa 8% lên tối đa 10% so với năm 2023) để tập trung cho vay các chương trình tín dụng chính sách tại 26 địa phương bị ảnh hưởng; (ii) Trình Thủ tướng Chính phủ cho phép giảm 2% lãi suất cho vay trong thời gian từ ngày 01/9/2024 đến hết ngày 31/12/2024 đối với khách hàng vay vốn các chương trình tín dụng chính sách tại 26 địa phương; (iii) Phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Tài chính báo cáo Thủ tướng Chính phủ bổ sung nguồn lực cho NHCSXH cho vay các chương trình tín dụng đang được thực hiện tại NHCSXH; (iv) Thực hiện gia hạn nợ, điều chỉnh kỳ hạn nợ đối với các món vay đến hạn trả nợ; rà soát, lập hồ sơ đề nghị xử lý nợ bị rủi ro để trình cấp có thẩm quyền xử lý cho khách hàng tại các tỉnh bị ảnh hưởng cơn bão số 3 theo quy định tại Quyết định số 50/2010/QĐ-TTg ngày 28/7/2010, Quyết định số 08/2021/QĐ-TTg ngày 11/3/2021 của Thủ tướng Chính phủ về cơ chế xử lý nợ bị rủi ro tại NHCSXH.

Như vậy, đến nay các Bộ, ngành cùng với NHCSXH đã triển khai đồng bộ các giải pháp để hỗ trợ khách hàng vay vốn tại 26 địa phương bị ảnh hưởng, thiệt hại do bão số 3.

Đối với kiến nghị của cử tri tỉnh Quảng Ninh, NHNN thấy rằng NHCSXH đang triển khai khoảng 27 chương trình tín dụng chính sách do nhiều bộ ngành chủ trì trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành, do đó, việc bổ sung thêm chính sách tín dụng mới sẽ do các bộ, ngành chủ quản các chương trình nghiên cứu, đề xuất trên cơ sở khả năng cân đối, bố trí của nguồn vốn ngân sách nhà nước.

Về phía NHNN đã có ý kiến tham gia gửi Bộ Kế hoạch và Đầu tư đối với đề xuất bổ sung nguồn lực và tăng trưởng tín dụng năm 2024 của NHCSXH để tạo điều kiện cho NHCSXH được bổ sung nguồn lực tập trung cho vay các địa phương bị ảnh hưởng bởi bão số 3, góp phần giúp người dân khôi phục sản xuất, kinh doanh, ổn định cuộc sống. Đồng thời, NHNN cũng đề nghị các địa phương tăng cường nguồn vốn ủy thác qua NHCSXH để bổ sung nguồn lực cho vay các chương trình tín dụng chính sách trên địa bàn nhằm đáp ứng mục tiêu khôi phục, ổn định, phát triển sản xuất, kinh doanh của địa phương.

Trên đây là ý kiến trả lời của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam về nội dung kiến nghị của cử tri tỉnh Quảng Ninh. Ngân hàng Nhà nước Việt Nam trân trọng cảm ơn và rất mong tiếp tục nhận được sự quan tâm của cử tri đối với hoạt động ngân hàng./. *u*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Dân nguyện;
- Ban Lãnh đạo NHNN;
- Vụ TDCNKT;
- NHNN CN tỉnh Quảng Ninh;
- Lưu VP, VP1. *MDV.Anh*

THÔNG ĐỐC

Thị Hồng

Nguyễn Thị Hồng